

Aftale 2011

Bilag til aftale mellem
Erhvervs- og Byggestyrelsen og
Aalborg Universitet om

Forskningsbaseret myndighedsbetjening inden for
det byggede miljø for 2008-2011

Titel	Aftale 2011 – Bilag til Aftale om forskningsbaseret myndighedsbetjening inden for det byggede miljø for 2008-2011
Udgave	Endelig udgave
Udgivelsesår	2010
Forfatter	Thorkild Ærø
Sprog	Dansk
Sidetæl	13
Emneord	Aftale, strategi, myndighedsbetjening
Udgiver	Statens Byggeforskningsinstitut, Aalborg Universitet Dr. Neergaards Vej 15, DK-2970 Hørsholm E-mail sbi@sbi.dk www.sbi.dk

Eftertryk i uddrag tilladt, men kun med kildeangivelsen: *Aftale 2011 – Bilag til Aftale om forskningsbaseret myndighedsbetjening inden for det byggede miljø for 2008-2011*

Indhold

Indhold	3
Introduktion	4
Oversigt over resultatmål 2011.....	5
Resultatkrav for 2011	6
Forskningsprogram.....	7
Gode og sikre bygninger	7
Øget energi- og miljøeffektivitet i byggeriet	7
Sunde og komfortable bygninger	8
Øget værdi i byggeriet.....	9
Effektivt bolig- og ejendomsmarked.....	9
Tilgængelighed til det byggede miljø	10
Aftalens struktur og økonomi for 2011	12
Underskrift	13

Introduktion

Nærværende dokument er bilag til aftalen mellem EBST og AAU vedrørende *Forskningsbaseret myndighedsbetjening inden for det byggede miljø for 2008-2011*, og omfatter udmøntningen af aftalen for 2011. Strukturen i bilaget følger strukturen i aftalen om de strategiske rammer.

Oversigt over resultatmål 2011

Nedenfor er givet en samlet oversigt over resultatmålene for 2011. Målene er vægtet ud fra en vurdering af strategisk og politisk vigtighed.

Tabel 1. Resultatmål i 2011

Nr.	Resultatmål	Vægt
1	Forskning	45
2	Forskningsbaseret myndighedsrådgivning	25
3	Formidling	20
4	Uddannelse	5
5	Erhvervsamarbejde	5

Resultatkrav for 2011

Tabel 2. Resultatkrav for 2011

	Strategisk mål	Resultatmål for 2011 for AAU/SBi:
Forskning	AAU skal være et nationalt og internationalt anerkendt universitet, der bidrager med anvendt og helhedsorienteret forskning inden for strategiske udvalgte områder, som myndigheder og bygge- og boligsektoren kan bruge til at øge kvaliteten og produktiviteten på bygge- og boligområdet.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Forskningen er af høj international kvalitet og i overensstemmelse med AAU's generelle målsætninger: 1,0 tidsskriftartikel og konferenceindlæg med referee pr. forskerårsværk (heraf mindst 0,50 tidsskriftartikel pr. årsværk) (Kvalitet) 2. Finansieringen fra 3. part til forskningsaktiviteter tilstræbes minimum at udgøre 50 % (Effekt)
Myndighedsrådgivning	AAU/SBi skal inden for kerneområderne levere relevant, uvildig, tværfaglig og helhedsorienteret forskningsbaseret myndighedsrådgivning til understøtning af den offentlige administration og det politiske system inden for bygge- og boligområdet. Derigennem skal AAU/SBi være den foretrukne samarbejdspartner i Danmark til myndighedsrådgivning inden for bygge- og boligområdet.	<ol style="list-style-type: none"> 3. Min. 90 % af myndighedsprojekterne er gennemført i overensstemmelse med aftale mht. kvalitet, aktivitet og tid (Kvalitet) 4. Min. 90 % af rådgivningssagerne er gennemført i overensstemmelse med aftale om indhold og tid (Kvalitet)
Formidling	AAU/SBi skal bidrage med bred formidling baseret på forsknings- og erfaringsbaseret viden, som myndigheder og bygge- og boligsektoren kan bruge til at øge kvaliteten og produktiviteten på bygge- og boligområdet. Derigennem skal AAU/SBi opnå en position som bygge- og boligsektorens vigtigste videncenter.	<ol style="list-style-type: none"> 5. Mindst 300.000 besøg på webløsninger (Effekt) 6. Mindst 400 artikler og indslag i døgn- og fagmedier (Kvalitet) 7. Mindst 4,50 mio. kr. i indtægter fra salg af kommunikationsprodukter (Effekt) 8. Yde public service inden for tilgængelighed til det byggede miljø for 1,4 mio. kr./år i 2011 i form af rådgivning, kursusvirksomhed og bred formidling. (Aktivitet)
Uddannelse	AAU/SBi skal bidrage aktivt med at sikre en effektiv udnyttelse af den sektororienterede forskning og den praksisnære viden i uddannelsen og efteruddannelsen inden for bygge- og boligsektoren.	<ol style="list-style-type: none"> 9. Mindst 160 bidrag til formidlingsarrangementer(foredrag og konferencebidrag) (Kvalitet) 10. Mindst bidrag til 11 ph.d. (Kvalitet)
Erhvervsamarbejde	AAU/SBi skal inden for sine fokusområder være den foretrukne samarbejdspartner i Danmark til anvendelsesorienteret og tværfaglig forskning og udvikling inden for bygge- og boligområdet samt en kompetent og konkurrencedygtig deltager i international forskning	<ol style="list-style-type: none"> 11. Mindst 60 % af projekterne er gennemført i økonomisk forpligtende samarbejde med sektoren. (Kvalitet)

Forskningsprogram

For 2011 er der aftalt nedenstående indsatsområder inden for kerneområderne, som er fastlagt i *Aftalen 2008-2011*.

Gode og sikre bygninger

Målet er at skabe gode og sikre bygninger gennem formulering af funktionskrav og udvikling af eksemplariske løsninger, der integrerer erfaringer og forskningsbaseret viden. Målet gælder såvel de byggetekniske detaljer, de brugsmæssige egenskaber, som de æstetiske kvaliteter. Forskningsindsatsen fokuseres på øget kvalitet i byggeriet og rettes mod videreudvikling inden for følgende områder:

Forbedring af byggeteknisk kvalitet

Der lægges vægt på metoder til vurdering af eksisterende bygningers sikkerhed, sammenhængen mellem svigt, strategier og handlemønstre i byggeriet samt dokumentation af konstruktioners bæreevne. Arbejdet med europæiske konstruktion følges.

Funktionskrav og ydeevne

Der fokuseres på metoder til vurdering af fugtforhold i byggematerialer og komponenter; herunder måling af fugtindhold i byggematerialer og simulering af fugttransport.

Design og teknik i fremtidens huse

Fokus rettes mod klimaforandrings betydning for byggeteknik, design og funktion, herunder især betydningen af energibesparende byggeris byggetekniske implikationer; f.eks. ændrede fugtforhold som følge af efterisolering eller højisolering.

Øget energi- og miljøeffektivitet i byggeriet

Målet er at udvikle og anvise praktisk anvendelige metoder til at opnå yderligere markant reduktion af energiforbrug og miljøbelastning fra både nyt og eksisterende byggeri. Dette skal ske ud fra et helhedssyn, der også tager hensyn til energiforsyning, byggeteknik, arkitektur, funktionalitet, drift og vedligehold samt sundhed, indeklime og økonomi.

Forskningsindsatsen i 2011 rettes mod:

Nybyggeri

Indsatsen i 2011 inden for nybyggeriet inkluderer fortsat udarbejdelse af løsninger, som understøtter implementeringen af nye, strammere energibestemmelser i bygningsreglementet i 2010. Dette må nødvendigvis gennemføres i særligt tæt samarbejde mellem EBST og SBI.

Desuden vil indsatsen i 2011 inden for nybyggeriet fokusere på den fortsatte udvikling af grundlaget for yderligere stramninger af energibestemmelserne i 2015 og 2020 samt fortsættelsen af udviklingen i retning af energi- og miljøneutralt byggeri samt plusenergibyggeri. I 2011 vil indsatsen fortsat være

koncentreret om udvikling af nye, energieffektive ventilations- og klimatiseringsløsninger til kontor- og institutionsbyggeri, tæt-lavt byggeri samt etageboliger, evaluering af forsøgs- og demonstrationsbyggerier, som inkluderer lavenergibygninger klasse 1, (2015) eller bedre, og videreudvikling af koncepter til energineutralt- og plusenergibyggeri. Desuden vil der blive arbejdet med videreudvikling af beregnings- og evalueringsmetoder til energineutralt- og plusenergibyggeri. Indsatsen vil tage hensyn til udviklingen i forbindelse med EU's initiativer i forbindelse med direktivet om bygningers energimæssige ydeevne.

Eksisterende bygninger

Inden for eksisterende bygninger vil indsatsen i 2011 være koncentreret om reelt at få gang i udviklingen af nye, attraktive kosteffektive løsninger til energibesparelser i eksisterende bygninger og i udviklingen af metoder til nedbrydelse af barrierer for faktisk gennemførelse af rentable energibesparelser. Desuden vil indsatsen fokusere på videreudvikling af robuste og rentable løsninger og komponenter til energirenovering af eksisterende bygninger. Indsatsen skal nødvendigvis være bredt forankret i byggeerhvervet og -branchen, og vil blive baseret på udnyttelsen af eksisterende og eventuelt nye netværk, herunder Videncenter for Energibesparelser i Bygninger.

Bæredygtigt byggeri

Som en tværgående indsats vil der også i 2011 blive fokuseret på bæredygtigt byggeri, miljøpåvirkning fra byggeri og livscyklusanalyse af byggeri. Indsatsen vil tage hensyn til den internationale udvikling inden for standardisering og EU's initiativer f.eks. mht. byggevederledelsesdirektivet. En del af indsatsen vil fortsat være rettet mod etablering af en internationalt relateret, dansk ordning for certificering af bæredygtigt byggeri. Sidstnævnte gennemføres i tæt samarbejde mellem DK-GBC samt EBST og SBI. SBI vil desuden medvirke ved vurdering af, om nogle af bæredygtighedskriterierne på sigt kan anvendes som udgangspunkt for nye bæredygtighedskrav i bygningsreglementet, og på hvilke punkter bygningsreglementet allerede i dag har bestemmelser, der relaterer mod bæredygtighed.

Sunde og komfortable bygninger

Målet er at skabe sunde og komfortable bygninger. Ud fra et helhedssyn skabes, bearbejdes og formidles der forsknings- og erfaringsbaseret viden om, hvordan bygningers udformning, indretning, drift og vedligeholdelse påvirker brugernes sundhed og komfort. Der vil være fokus på at udbygge viden om menneskers forskellige behov, og på at udvikle teknologier, som sikrer opfyldelse af brugernes behov mht. sundhed og komfort samtidig med at energiforbrug kan reduceres og bygningernes værdi sikres.

Forskningsindsatsen i 2011 rettes mod:

Ventilation

Der lægges vægt på forskning i energieffektive ventilationsløsninger, herunder alternative, bedre løsninger til at opnå energibesparelser i nyt og eksisterende byggeri inklusive behovsstyring og luftrensning – altid med stor fokus på samtidig at opnå et godt indeklima.

Indeklima

Der lægges vægt på samspillet mellem bygningen og indemiljøet og virkningen på menneskers sundhed og komfort. Der fokuseres på de bygningsfysiske rammer, og indsatsen omfatter blandt andet forskning og udvikling om-

kring radon samt fugt og skimmelsvampe i boliger. Endvidere forskes i farlige kemiske forbindelsers betydning for indeklimaet, herunder PCB.

Udvikling af europæiske indeklimastandarder følges.

Lys

Der forskes fortsat i udnyttelse af dagslyset og mulighederne for at reducere bygningers elforbrug gennem anvendelse af nye teknologier. Der vil blandt andet blive forsket i de muligheder, der ligger i en helhedsopfattelse af dagslyset og kunstig belysning, og i de styringsystemer, der skal sikre en energieffektiv udnyttelse af mulighederne.

Lyd

Der fokuseres på lydisolering af bygninger, og mulighederne for at opnå bedre lydforhold i eksisterende byggeri og på bedre lydforhold imellem boliger.

Øget værdi i byggeriet

Det strategiske mål er at skabe det forskningsmæssige grundlag for øget kvalitet og produktivitet i byggeriet. Det skal ske ved at tilvejebringe og formidle ny viden om byggeriets innovations- og samarbejdsprocesser og værdibegreber. På dette grundlag bidrages til udviklingen af nye metoder, værktøjer m.v.

Forskningsindsatsen i 2011 bør rettes mod:

Byggeprocessen – nye udbuds- og samarbejdsformer

Forskningen vil identificere nye produktivetsfremmende veje som f.eks. mobile digitale værktøjers potentiale for bedre kommunikation i byggeprocessen og sammenlignende studier af samarbejdsformer i nordiske og europæiske lande. Der igangsættes grundlæggende forskning om værdiskabelse i byggeprocesser.

Innovationsprocessen – bygherren som forandringsagent

I det kommende år vil forskningen analysere, hvordan byg- og driftsherrer kan agere som forandringsagenter i byggeriet, f.eks. i forbindelse med fremme af bæredygtighed i bygningsrenovering samt potentialer og barrierer for bygherrers efterspørgsel efter digitale data til drift.

Værdi af det byggede

Aktiviteterne vil især omfatte udvikling af principper, metoder, værktøjer og indikatorer til at vurdere de værdier, der driver dagens byggeprocesser, f.eks. brug af nye digitale værktøjers understøttelse af værdiskabelsen gennem totaløkonomiske beregninger og miljøvurderinger. I året vil det blive prioriteret at undersøge byggeriets produktivitet.

Effektivt bolig- og ejendomsmarked

Det strategiske mål er at skabe forskningsmæssigt grundlag for at udvikle bedre rammer for bolig- og ejendomsmarkedet, herunder de særlige regionale udfordringer i forholdene på boligmarkedet.

Forskningsindsatsen i 2011 rettes mod:

Rammer for ejerformer og digitalisering af ejendomsdata

Inden for temaet videreføres arbejdet med digitalisering af ejendomsdata og udnyttelsen af eksisterende registre, især OIS, til administrativ og forskningsmæssig brug. Det gælder bl.a. data til brug for monitorering af boligso-
ciale indsatser, drift af ejendomme, herunder ejendomme med forskellige
ejerformer og anvendelse. Relevante myndigheder, markedsaktører på feltet
samt fonde inddrages i samarbejdet

Det effektive boligmarked

Det danske boligmarked omfatter i dag en række hovedtyper. Balancen mel-
lem ejer- og lejeboliger er stort set ikke ændret de sidste 30 år. Antallet af
private udlejningsboliger er imidlertid kraftigt reduceret, mens antallet af ejer-
lejligheder og private andelsboliger er øget.

Hovedparten af forskningen har været rettet mod almene boliger, private ud-
lejningsboliger og ejerboliger. Der er kun en beskedent forskningsbaseret vi-
den om andelsboligernes udvikling, deres geografiske fordeling og rolle i
forhold til det øvrige boligmarked, herunder hvem bor i disse boliger, hvor
længe, omsættelighed, priser på andelsboliger, lånoptagelse til køb af an-
delsbolig m.m.

I dag vil det være til gavn for den samlede gennemsigthed på andelsbo-
ligmarkedet, hvis både andelshavere, boligsøgende, rådgivere og panthave-
re ville have mulighed for løbende at følge med i prisdannelsen og omsætte-
ligheden på markedet.

Dette er ikke muligt, da oplysninger om salgspriser og antal salg af andels-
boliger ikke er registret på en tilgængelig måde. Heller ikke andelsboligbo-
gen, som via tinglysning registrerer pant i en given andelsbolig, indeholder
disse oplysninger. Det er således ikke umiddelbart muligt at lave en statistik
eller udtrække data om handel med andelsboliger, og dermed kan det være
vanskeligt at fastslå det reelle prisniveau på andelsboliger.

Aktuelt er der behov for at iværksætte et oversigtligt studium af andelsboli-
gen og dens betydning for det effektive boligmarked, herunder hvordan an-
delsboligmarkedet kan blive mere gennemsigtigt for boligsøgende.

Regionalpolitik og udvikling

Globaliseringen udfordrer, men byder også på nye muligheder for den dan-
ske regionalpolitik. Regeringen vil med afsæt i de ti udfordringer, som rege-
ringens vækstforum har identificeret, sikre et Danmark i balance, hvor mulig-
hederne for at bo, studere og drive erhverv er gode i hele landet. Det er pri-
mært på regionalt og lokalt plan, at indsatsen skal omsættes til konkrete ak-
tiviteter. Forskningen rettes mod de regionale vækstfora og deres evne til at
sikre koordination af dels samarbejdet mellem det nationale og det regionale
niveau, og dels dets evne til at implementere erhvervsstrategien.

Tilgængelighed til det byggede miljø

Det strategiske mål er at skabe et grundlag for udvikling af holdbare fremti-
dige tilgængeligheds løsninger til gavn for hele samfundet. Forskningsindsat-
sen inden for tilgængelighed til byggeri, udearealer og transport skal afdæk-
ke begreber, der benyttes internationalt som f.eks. "universelt design". I
forskningen inddrages både nationale og internationale erfaringer og bru-
gerundersøgelser. En særlig indsats rettes mod offentligt tilgængeligt bygge-
ri samt eksisterende bygninger.

Forskningsindsatsen i 2011 rettes mod:

- grundlæggende teorier og strategier for begreberne "Tilgængelighed" og "Universelt design" baseret på den rettighedstænkning, der afspejles i FN's handicapkonvention om handicappedes rettigheder
- i et rettighedsbaseret perspektiv forskes der i samspillet mellem lovgivning, information, undervisning, kompetenceopbygning og holdningsbearbejdning
- dokumentation af målbare dimensionerings- og funktionskrav for fysisk tilgængelighed i især det byggede miljø
- løbende kortlægning af status for den faktiske fysiske tilgængelighed i det offentligt tilgængelige miljø, herunder eksisterende bygninger
- opbygning af et grundlag for underbyggede og videnskabeligt baserede økonomiske konsekvensberegninger af tilgængelighedsløsninger. Herunder især i forhold til det offentligt tilgængelige eksisterende byggeri

Aftalens struktur og økonomi for 2011

Tabel 4 specificerer anvendelse af tilskuddet fra EBST til AAU/SBi, fastlagt under hensyntagen til de retningslinjer, som er fastlagt i den overordnede aftale mellem EBST og AAU.

Tabel 4. Aftalens økonomi i 2009-11 i mio. kr. (løbende priser)

	2009 Budget	2009 Regnskab	2010 Budget	2011 Budget		
					i % ²⁾	i %
Gode og sikre bygninger					17	22
Øget energi- og miljøeffektivitet i byggeriet			5,2	5,66	20	23
Sunde og komfortable bygninger					23	24
Øget værdi i byggeriet			5,2	5,91	21	15
Effektivt bolig- og ejendomsmarked					19	15
Effektivt bolig- og ejendomsmarked			3,6	3,69		
Grundlagsskabende forskning ekskl. tilgængelighed	25,2	} 30,1	23,7	24,61		
Forskning, public service m.v. vedrørende tilgængelighed	3,5		4,4	4,40		
	28,7	30,1	28,1	29,01		
Myndighedsrådgivning, kerneområder						
- opgaver løst af SBI	2,3	2,0	1,7	2,15		
- overhead til SBI ¹⁾	0,6	0,6	0,4	0,54		
- konkurrenceudsat	0,5	0,5	1,0	1,00		
Bevilling til myndighedsrådgivning i alt	3,4	3,1	3,1	3,69		
Overført fra foregående år til myndighedsrådgivning	0,7		1,0			
Ramme i alt	4,1	3,1	4,1	3,69		
Myndighedsrådgivning, tilgængelighed						
- opgaver løst af SBI	0,7	0,9	0,9	0,90		
- overhead til SBI ¹⁾	-	-	0,2	0,20		
Bevilling til myndighedsrådgivning i alt	0,7	0,9	1,1	1,10		
Overført fra foregående år til myndighedsrådgivning	0,6		0,4			
Ramme i alt	1,3	0,9	1,5	1,10		
Finanslovbevilling	34,1	34,1	33,7 ³⁾	33,80		
Heraf konkurrenceudsat myndighedsrådgivning	0,5	0,5	1,0	1,00		
Bevilling fra EBST til SBI	33,6	33,6	32,7	32,80		
Heraf tilgængelighed	4,2	4,2	5,5	5,50		
SBI, øvrige driftsindtægter		40,0	41,9			

¹⁾ Overhead vedrørende myndighedsrådgivning er fastsat til 25 % (svarende til 20 % af den samlede pulje til myndighedsrådgivning). Fra 2010 indgår også overhead på myndighedsrådgivning vedr. tilgængelighed.

²⁾ jf. opgørelse i afrapportering 2009

³⁾ beløbet er reduceret med 0,3 mio. kr. som følge af generelle begrænsninger af dispositionsadgangen, jf. brev af 1. juli 2010 fra EBST

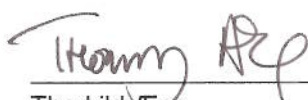
Underskrift

Sted WGH Dato 16/12-2010

Finn Lauritzen
Direktør, Erhvervs- og Byggestyrelsen

Sted 12.1.11 Dato Thorsø

Thorkild Xerø
Direktør, Statens Byggeforskningsinstitut, Aalborg Universitet

Sted Aalb. Dato 7.1.11

Finn Kjærslam
Rektor, Aalborg Universitet

